

За предмет исследования взято терминологию танца. Задачей исследования является анализ заимствованных терминов сферы танца, что позволяет не только проследить их проникновение, адаптацию и употребление в английском языке, но и фиксировать процессы их внедрения в языковую картину мира. Исследовано долю заимствований в современном английском языке. Дано определение термина «заимствование» и мнения различных ученых по проблемам заимствования, рассмотрены причины лексических заимствований и их влияние на формирование языка реципиента.

В исследовании выявлены пути попадания заимствований в английский язык и определены языки которые по-прежнему пополняют терминологию танца в английском языке и причины вызвавшие интенсивное проникновение танцевальных лексических единиц с одного языка на другой. Также статья рассказывает об «интернационализмах», которые не имеют особых трудностей для понимания и перевода.

Ключевые слова: заимствование, интернационализм, терминосфера, иностранные слова, реципиент, семантичность.

УДК 37 (09)

Іван Лопушинський
(Херсон)

ДЕРЖАВНА МОВА В УКРАЇНІ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СТАТУСУ В ПЕРІОД МІЖЗАКОННЯ

У статті на основі Конституції, рішень Конституційного Суду України, законів нашої держави та підзаконних нормативно-правових актів досліджується статус української мови як державної; доводиться потреба застосування норм статті 10 Конституції України у зв'язку із скасуванням Конституційним Судом України чинності Закону України «Про засади державної мовної політики», виконання положень Указу Президента України «Про Концепцію державної мовної політики», якомога швидкої імплементації норм статті 7 Закону України «Про освіту» щодо мови освітнього процесу в Україні; пропонується якомога швидко ухвалити новий Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та видати Указ Президента, який би передбачив розроблення в Україні десятирічної програми укорінення та зміцнення державного статусу української мови.

Ключові слова: державна (українська) мова, державна мовна політика, функціонування української мови як державної, зміцнення державного статусу української мови.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Як відомо, стан нормативно-правової бази у сфері застосування державної (української) мови в Україні був до 1 березня 2018 року багато в чому незадовільним, оскільки Закон України «Про засади державної мовної політики» [10] суперечив статті 10 Конституції України [5]. У зв'язку з ухваленням Рішення Конституційного Суду України [15] про неконституційність Закону України «Про засади державної мовної політики» [10] та визнання де-юре таким, що набув чинності, Закону УРСР «Про мови в Українській РСР» функціонування української мови як державної в Україні по суті не поновило своє регулювання та захист. Відсутність наразі законодавства, що забезпечує функціонування та захист української мови як державної, є загрозою для прав і свобод людини в Україні, для національної безпеки та територіальної цілісності держави.

Закон України «Про засади державної мовної політики» [10] авторства депутатів від Партії Регіонів Сергія Ківалова і Вадима Колесніченка було ухвалено Верховною Радою

України 3 липня 2012 року. Він, крім іншого, передбачав можливість офіційної двомовності в регіонах, де чисельність національних меншин перевищує 10%.

Після Революції Гідності, 24 лютого 2014 року Верховна Рада України проголосувала за скасування цього Закону [10]. Це, зокрема, стало підставою для заяв про «утиски прав російськомовного населення в Криму». Водночас на той час В.о. голови Верховної Ради та В.о. Президента України Олександр Турчинов відмовився підписувати це Рішення. Після цього 57 народних депутатів України звернулися з поданням до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), Закон України «Про засади державної мовної політики», ухвалений Верховною Радою України 3 липня 2012 року за №5029-VI (із змінами) [10].

28 лютого 2018 року на пленарному засіданні Великої палати Конституційного Суду України було ухвалено рішення [15] щодо Закону «Про засади державної мовної політики» [10]. Конституційний Суд визнав його неконституційним.

Водночас прикінцевими положеннями Закону Ківалова-Колесніченка [10] передбачалося, що «з дня набрання чинності цим Законом втрачають чинність: Закон Української РСР «Про мови в Українській РСР» (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1989 р., № 45, ст. 631; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 85; 2003 р., № 24, ст. 159) та Постанова Верховної Ради Української РСР «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про мови в Українській РСР» (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1989 р., № 45, ст. 632).

Отже, якщо втратив чинність Закон «Про засади державної мовної політики» [10], чи це означає, що в самостійній Україні знову діє радянський Закон 1989 року «Про мови в Українській РСР»? Якщо ні – то яке законодавче підґрунтя забезпечення державного статусу української мови? У цьому зв'язку спробуємо розібратися з перипетіями національного законодавства. .

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом до питання забезпечення державного статусу української мови зверталися П. Білоусенко, П. Гриценко, Г. Євсєєва, С. Іваненко, С. Караман, І. Лопушинський, Т. Марусик, Л. Мацько, В. Олексенко, М. Пентилюк, І. Плотницька, М. Плющ, І. Фаріон, С. Хаджирадева та ін., у чийх працях аналізується забезпечення державного статусу української мови до початку 2018 року.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас після ухвалення Конституційним Судом України Рішення [15] про скасування Закону України «Про засади державної мовної політики» [10] в Україні виникла неординарна ситуація, коли мав би діяти ще радянський Закон «Про мови в Українській РСР».

Формування цілей статті. Зважаючи на ситуацію, що виникла в нашій державі із застосуванням законодавства про мову, **метою** нашої статті є довести українській владі і спільноті про потребу застосування норм статті 10 Конституції України про державність української мови [5], відповідного Рішення Конституційного Суду України [14], Указу Президента України «Про Концепцію державної мовної політики» [11] та спонукати Верховну Раду України і Главу держави до ухвалення нового Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [9] і видання задекларованого Президентом держави Указу, який би передбачив розроблення в Україні десятирічної програми укорінення та зміцнення державного статусу української мови [3].

Виклад основного матеріалу. Відповідно до статті 10 Конституції України державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом [5].

Згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 р. № 10-рп/99 про офіційне тлумачення статті 10 Конституції України Положення частини першої статті 10 Конституції України, за яким «державною мовою в Україні є українська мова», треба розуміти так, що українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами

місцевого самоврядування (мова актів, роботи, діловодства, документації тощо), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом (частина п'ята статті 10 Конституції України) [14].

Отже, як видно, українська мова, поряд з Державним прапором, Державним гербом і Державним гімном, є одним з символів Української держави.

Володіння державною мовою та її використання посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування є однією з обов'язкових умов для зайняття ними відповідних посад. Зокрема, стаття 2 Закону України «Про державну службу» [8] закріплює, що «державна мова – українська мова, якій Конституцією України надано статус мови офіційного спілкування посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування під час виконання посадових обов'язків, а також мови діловодства і документації цих органів та посадових осіб», п. 5 статті 8 Закону [8] зобов'язує державного службовця «обов'язково використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків, не допускати дискримінацію державної мови і протидіяти можливим спробам її дискримінації в органах місцевого самоврядування» [8], «право на державну службу мають повнолітні громадяни України, які вільно володіють державною мовою» (стаття 19 Закону) [8], при вступі на державну службу особа має подати на конкурс посвідчення атестації щодо вільного володіння державною мовою (стаття 25 Закону) [8].

Стаття 5 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [13] закріплює положення про те, що «на посаду можуть бути призначені особи, які мають відповідну освіту і професійну підготовку, володіють державною мовою та регіональними мовами в обсягах, достатніх для виконання службових обов'язків відповідно до вимог статті 11 Закону України «Про засади державної мовної політики» [10]. Водночас, зважаючи на Рішення Конституційного Суду України [14], ця норма Закону [13] потребує уточнення щодо використання, радше невикористання в роботі посадовими особами органів місцевого самоврядування регіональних мов.

Водночас, крім публічних службовців, і громадяни України повинні володіти українською мовою як мовою свого громадянства та використовувати її у сферах публічного спілкування. Зокрема, знання української мови відповідно до Закону [7] є неодмінною умовою набуття громадянства України. Так, п. 5 статті 9 Закону України від 18 січня 2001 року № 2235-III «Про громадянство України» закріплює положення про те, що «володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування» [7] є неодмінною умовою прийняття до громадянства нашої держави. При цьому кожен громадянин України є вільним у виборі мови або мов у приватному спілкуванні.

Як відомо, Конституція України [5] визначає поняття «державна мова», «мови національних меншин». Проте ці категорії мають різну природу: державна мова є невід'ємним атрибутом конституційного ладу держави та виконує націєтворчу функцію, у той час як використання мов національних меншин є одним з елементів забезпечення культурних та мовних прав національних меншин. Використання термінів «мови», «мовна політика» було штучно нав'язане попередньою владою для того, щоб послабити захист державної мови. Натомість приклад інших держав (Литва, Латвія, Естонія, Хорватія, Польща, Франція, Угорщина та ін.) підтверджує те, що державна мова має окремий статус, який регулюється окремим законом, а застосування мов національних меншин відбувається в рамках захисту прав національних меншин – носіїв таких мов.

Водночас Закон України «Про засади державної мовної політики» [10], як видно, суперечив Конституції України [5]. Відповідно до частини другої статті 8 Конституції України [5] «Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції і повинні відповідати їй» [5].

Засади державної мовної політики і загальний порядок застосування мов в Україні визначено в Конституції України [5] та розтлумачені в Рішенні Конституційного суду України від 14 грудня 1999 р. № 10-рп/99 про офіційне тлумачення статті 10 Конституції України [14].

Водночас, у статті 4 Закону України «Про засади державної мовної політики» [10] зазначалося, що порядок застосування мов визначатиметься «виключно цим Законом, з норм якого мають виходити інші правові акти, що визначають особливості використання мов в різних сферах суспільного життя» [10]. Тобто, Закон України «Про засади державної мовної політики» [10] пропонував іншу, ніж визначена Конституцією ієрархію нормативно-правових актів, що суперечить частині другій статті 8 Конституції України [5]. Натомість Закон України «Про засади державної мовної політики» [10], позірно декларуючи «зміцнення статусу» державної мови, водночас гарантував «регіональним мовам або мовам меншин» захист на одному рівні з державною мовою.

З огляду на такий стан справ, Венеційська Комісія у своєму висновку на відповідний законопроект була поставила питання: «Чи не ставиться під загрозу роль української мови, яку вона повинна відігравати в українському багатомовному суспільстві як єдина державна мова, та чи не применшується її об'єднавча сила наданням захисту на такому ж рівні регіональним та міноритарним мовам у зазначених сферах» [2]. Більш того, відповідно до Оцінки Верховного комісара ОБСЄ з питань національних меншин, не існує права осіб, які належать до національних меншин, ніколи не мати обов'язку використовувати державну мову. «Від усіх членів суспільства, у тому числі осіб, що належать національних меншин, може очікуватися використання державної мови у певних сферах спілкування в публічній сфері, як це визначено законом» [6].

Верховний комісар ОБСЄ з питань національних меншин також зазначив, що «скасування будь-якого регулювання та обмежень щодо використання державної мови в телерадіомовленні та пресі, зокрема в приватному секторі, може серйозно підірвати використання державної мови. Ринкові обставини, сукупно із ситуацією асиметричного білінгвізму в Україні, сприятиме імпорту та виробництву російськомовних програм, фільмів та публікацій, оскільки їх буде набагато дешевше імпортувати чи виробити. Така дерегуляція буде унікальною, оскільки більшість країн-учасниць ОБСЄ запроваджують регулювання з метою забезпечення адекватної присутності державної мови в ЗМІ, зокрема в телерадіомовленні» [6].

Таким чином, надання в Законі України «Про засади державної мовної політики» [10] «регіональним мовам або мовам меншин» захисту на одному рівні з державною мовою, закріплення обов'язкового вживання таких мов «поряд» з державною мовою у багатьох сферах суспільного життя підривало впродовж майже 6 років дієвість статусу української мови як державної, що суперечить пункту шостому Преамбули Європейської хартії регіональних або міноритарних мов [4].

Окрім цього, Венеційська комісія була звернула увагу на те, що «розвиток державної мови гарантує розвиток ідентичності суспільства в державі, і в подальшому забезпечить взаємне спілкування між та в межах складових частин населення. Можливість громадян вживати офіційну мову на всій території країни може бути також забезпечене з метою уникнення дискримінації щодо здійснення їхніх фундаментальних прав, у тих регіонах, де особи, що належать до національної меншини становлять більшість населення» [1].

Саме тому, зважаючи на викладені вище аргументи, а також на порушення процедури при ухваленні Закону «Про засади державної мовної політики» [10] Конституційний Суд України своїм Рішенням від 28 лютого 2018 року № 2-р/2018 [15] скасував чинність Закону України «Про засади державної мовної політики» [10].

Крім Конституції України [5], наразі залишається чинною Концепція державної мовної політики [11], затверджена Указом Президента України від 15 лютого 2010 року № 161/2010, у якій, зокрема, зазначається: «Мовна політика посідає чільне місце в системі державних пріоритетів, оскільки її стратегічним завданням є забезпечення неухильного додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України, вільного розвитку, використання і захисту мов національних меншин та задоволення мовних потреб громадян України» [11].

Статус державної мови в галузі освіти певною мірою було врегульовано й Законом України «Про освіту» [12], ухваленим Верховною Радою України 05 вересня 2017 року. Стаття 7 «Мова освіти» Закону [12] закріплює, що:

- мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти. Особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідної національної меншини поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою. Особам, які належать до корінних народів України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної і загальної середньої освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідного корінного народу. Це право реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу України поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою. Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, гарантується право на вивчення мови відповідних корінного народу чи національної меншини в комунальних закладах загальної середньої освіти або через національні культурні товариства. Особам з порушенням слуху забезпечується право на навчання жестовою мовою та на вивчення української жестової мови;
- заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови, зокрема заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти – в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням державної мови. Особам, які належать до корінних народів, національних меншин України, іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для вивчення державної мови;
- держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, в державних і комунальних закладах освіти;
- у закладах освіти відповідно до освітньої програми можуть викладатися одна або декілька дисциплін двома чи більше мовами – державною мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу;
- за бажанням здобувачів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти заклади освіти створюють можливості для вивчення ними мови корінного народу, національної меншини України як окремої дисципліни;
- держава сприяє створенню та функціонуванню за кордоном закладів освіти, у яких навчання здійснюється українською мовою або вивчається українська мова;
- особливості використання мов в окремих видах та на окремих рівнях освіти визначаються спеціальними законами [12].

Водночас, зважаючи на певні заперечення щодо статті 7 Закону «Про освіту» [12] з боку окремих країн-сусідів (Румунії, Угорщини, Болгарії, Польщі та ін.) Українська держава наразі погоджується дещо відтермінувати набуття чинності цією статтею.

09 березня 2018 року на церемонії вручення Національної премії імені Тараса Шевченка 2018 року Президент України Петро Порошенко сказав: «Протягом останніх місяців на мою адресу надійшло чимало звернень від дуже поважних осіб (зокрема, народної артистки України Ади Роговцевої – *І.Л.*), у тому числі із кола тут присутніх, із закликом проголосити 2018 рік роком української мови. Скажу прямо: я не буду цього робити. Чому? Абсолютно очевидно, що року – замало. А що в 2019 році будемо робити, забудемо про

українську мову? Року замало, щоб надолужити все те, що внаслідок колоніальної політики втратила українська мова. Тому, дуже дякуючи авторам петицій за активну громадянську позицію, за небайдужість, хотів би повідомити, що найближчим часом підпишу Указ про розробку можливо десятирічної програми укорінення та зміцнення державного статусу рідної української мови. Я закликаю вас всіх до співпраці, до наполегливої роботи в цьому напрямку. Бо попереду – десятиліття української мови в Україні. Протягом цих десятиліть позитивні незворотні зміни мають відбутися. І ключове слово – незворотні [3]. Крім того, Глава держави наголосив, що новий Закон «Про освіту» [12] також суттєво поліпшив умови для опанування державної мови представниками національних меншин. Твердо відстоюючи свою позицію в діалозі з сусідами, ми маємо чути думку наших міжнародних партнерів, Венеційської комісії, і що головне, – самих меншин всередині України. Ми відкриті для чесної розмови та діалогу. І це правильно, якщо ми обрали європейський шлях. Бо якщо обрали, то й чинити треба по-європейськи і обов'язково дослухатися до голосу європейських структур [1; 2; 6 та ін. – *І.Л.*].

З метою розроблення модерного Закону щодо застосування державної (української) мови у Верховній Раді України, поряд з іншими, 09 червня 2017 року було зареєстровано проект Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (реєстраційний номер 5670-д) [9]. Свідомо проаналізуємо саме цей проект Закону, оскільки, на наше глибоке переконання, ухвалення парламентом нашої держави цього проекту як Закону України найбільшою мірою сприятиме укоріненню української мови як державної.

За визначенням авторів, завданням проекту Закону [9] є забезпечення державою:

- 1) захисту державного статусу української мови як мови громадянства України;
- 2) утвердження української мови як мови міжетнічного спілкування і порозуміння в Україні;
- 3) функціонування державної мови як інструмента об'єднання українського суспільства, засобу зміцнення державної єдності та територіальної цілісності України, її незалежної державності та національної безпеки;
- 4) застосування української мови як державної на всій території України у всіх сферах суспільного життя, а також у міжнародному спілкуванні та при здійсненні посадовими особами представницьких функцій;
- 5) розвитку української мови, як самобутньої мови титульної нації з метою зміцнення національної самосвідомості українців та збереження національної культури, традицій, звичаїв та історичної пам'яті української нації;
- 6) підтримки української мови шляхом сприяння: а) досконалому володінню українською мовою громадянами України; б) розвитку української мови жестів для спілкування із та між людьми, які мають вади слуху; в) застосування української мови відповідно до вимог українського правопису; г) використанню українських слів, словосполучень і термінів замість іншомовних; г) запобіганню вульгаризації української мови та змішування її з іншими мовами; д) поширення знань про українську мову та її роль у розвитку української та європейської культур; е) популяризації діалектів та говірок української мови та їхньому збереженню;
- 7) поширення української мови у світі та сприяння в задоволенні мовних потреб закордонних українців у країнах їхнього поселення [9].

Названий проект Закону [9] спрямовано на регулювання порядку застосування української мови як державної в публічних сферах суспільного життя. Дія цього Закону не поширюватиметься на мову релігійних обрядів та на сферу приватного спілкування між особами.

Закон регулюватиме:

- 1) застосування української мови як мови громадянства України;
- 2) застосування української мови в діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в Україні, державних і комунальних підприємств, установ та організацій, інших суб'єктів господарювання державної і комунальної форм власності;
- 3) застосування української мови в публічних сферах: а) в освіті та науці; б) в сфері культури, на телебаченні та радіомовленні, у друкованих засобах масової інформації, у книговидаванні та книгорозповсюдженні; в) у сфері електронних інформаційних систем; г) у сфері обслуговування споживачів; г) у сфері спорту, телекомунікацій та поштового зв'язку, юридичних послуг, охорони здоров'я, транспорту;

д) при позначенні топонімів, у рекламі, при виготовленні вивісок і табличок; е) в діяльності громадських об'єднань, політичних партій, суб'єктів господарювання приватної форми власності наданні інформації про їх товари і послуги; 4) застосування державної мови у власних назвах та іменах; 5) визначення стандартів державної мови; 6) порядок захисту державної мови [9].

Висновки з даного дослідження. Отже, ухвалення Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [9], видання Указу Президента, який би передбачив розроблення в Україні десятирічної програми укорінення та зміцнення державного статусу української мови [3], на наше глибоке переконання, сприятиме злагоді в суспільстві, утвердженню української мови як державної на всій території України у всіх сферах суспільного життя, консолідації та розвитку української нації.

Перспективи подальших розвідок. Подальші дослідження порушеної нами в статті проблеми вбачаються нам у висвітленні дальших кроків Української держави після радикального оновлення нормативно-правової бази державної мовної політики в нашій країні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Висновок Венеційської комісії № 555/2009 від 11-12 грудня 2009 року щодо Закону «Про державну мову Словацької Республіки», параграф 42. PRL: [http://www.venice.coe.int/docs/2010/CDL-AD\(2010\)035-e.asp](http://www.venice.coe.int/docs/2010/CDL-AD(2010)035-e.asp).
2. Висновок Венеційської Комісії № 651/2011 від 19 грудня 2011 року щодо проекту Закону «Про засади державної мовної політики, параграф 41. PRL: [http://www.venice.coe.int/docs/2011/CDL-AD\(2011\)047-e.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2011/CDL-AD(2011)047-e.pdf).
3. Виступ Президента України Петра Порошенка на церемонії вручення Національної премії України імені Тараса Шевченка 2018 року. PRL: <http://www.president.gov.ua/news/vistup-prezidenta-ukrayini-na-ceremoniyi-vruchennya-nacional-46226>
4. Європейська Хартія регіональних або міноритарних мов. PRL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_014
5. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. PRL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page4>
6. Оцінка та рекомендації Верховного комісара ОБСЄ з питань національних меншин до проекту Закону «Про мови в Україні» (№ 1015-3), від 20 грудня 2010 року, параграф 13. PRL: http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/publish/article/news_left?art_id=235755&cat_id=37486.
7. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року № 2235-III. PRL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII (із змінами, набув чинності 01 травня 2016 року). PRL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
9. Про забезпечення функціонування української мови як державної: проект Закону України. Реєстраційний номер 5670-д від 09 червня 2017 року. PRL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61994
10. Про засади державної мовної політики: Закон України від 03 липня 2012 року № 5029-VI (із змінами). Втратив чинність на підставі Рішення Конституційного Суду України від 28 лютого 2018 року «2-р/2018. PRL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
11. Про Концепцію державної мовної політики: Указ Президента України від 15 лютого 2010 року № 161/2010. PRL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/161/2010>
12. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII. PRL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page7>
13. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07 червня 2001 року № 2493-III (із змінами). PRL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
14. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України

(справа про застосування української мови). № 10-рп/99 від 14 грудня 1999 року. PRL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99>

15. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 57 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про засади державної мовної політики» від 28 лютого 2018 року № 2-р/2018. PRL: http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/2-p_2018.pdf

Ivan Lopushynskyi

STATE LANGUAGE IN UKRAINE: ENSURING OF CONSTITUTIONAL STATUS IN THE PERIOD OF INTER-LAW

The article examines the status of the Ukrainian language as a state one on the basis of the Constitution, decisions of the Constitutional Court of Ukraine, laws of our state and subordinate normative legal acts; the need to apply the norms of Article 10 of the Constitution of Ukraine in connection with the abrogation by the Constitutional Court of Ukraine of the Law of Ukraine "On the Principles of State Language Policy", the implementation of the provisions of the Decree of the President of Ukraine "On the Principles of State Language Policy", as soon as possible, the implementation of the norms of Article 7 of the Law of Ukraine " On Education "on the language of the educational process in Ukraine. It is proposed to adopt the new Law of Ukraine "On ensuring the functioning of the Ukrainian language as a state one" as soon as possible and issue a Decree of the President, which would anticipate the development of a ten-year program for the establishment and strengthening of the state status of the Ukrainian language in Ukraine.

Key words: state (Ukrainian) language, state language policy, functioning of the Ukrainian language as a state language, state status strengthening of the Ukrainian language.

Иван Лопушинский

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЯЗЫК В УКРАИНЕ: ОБЕСПЕЧЕНИЕ КОНСТИТУЦИОННОГО СТАТУСА В ПЕРИОД МЕЖДУЗАКОНИЯ

В статье на основе Конституции, решений Конституционного Суда Украины, законов нашего государства и подзаконных нормативно-правовых актов исследуется статус украинского языка как государственного; доказывается необходимость применения норм статьи 10 Конституции Украины в связи с отмененной Конституционным Судом Украины действия Закона «Об основах государственной языковой политики», исполнение положений Указа Президента Украины «Об основах государственной языковой политики», скорейшей имплементации норм статьи 7 Закона Украины «Об образовании» относительно языка образовательного процесса в Украине; предлагается как можно быстрее принять новый Закон Украины «Об обеспечении функционирования украинского языка как государственного» и издать Указ Президента, который бы предвидел разработку в Украине десятилетней программы укоренения и укрепления государственного статуса украинского языка.

Ключевые слова: государственный (украинский) язык, государственная языковая политика, функционирование украинского языка как государственного, укрепление государственного статуса украинского языка.